

Metakognitivni trening (MKT)

MKT 1 A – Atribucija: prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

© Moritz, Woodward & Brankovic (9|22)

www.uke.de/mct

Korišćenje upotrebljenih slika u ovoj prezentaciji ljubazno su nam odobrili umetnici odnosno nosioci autorskih prava. Za detalje (umetnik, naslov slike) videti na kraju ove prezentacije.

Atribucija: prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Atribucija = sopstveno objašnjenje za nastalu situaciju (npr. okrivljivanje drugih)

Atribucija: prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Atribucija = sopstveno objašnjenje za nastalu situaciju (npr. okrivljivanje drugih)

Često previđamo da jedan isti događaj može imati vrlo različite uzroke.

Atribucija: prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Atribucija = sopstveno objašnjenje za nastalu situaciju (npr. okrivljivanje drugih)

Često previđamo da jedan isti događaj može imati vrlo različite uzroke.

Koje uzroke bi mogla da ima sledeća situacija?

Prijatelj se nije pojavio na dogovorenom sastanku.

Razlozi

Zašto se Vaš prijatelj nije pojavio?

Moguća objašnjenja...

???

Razlozi

Zašto se Vaš prijatelj nije pojavio?

Moguća objašnjenja...

- Nisam mu dovoljno važan. Da je neko drugi u pitanju, ne bi to sebi dozvolio.
- Zaboravan je – zaboravio je na vreme.
- Pokvario mu se auto.

Razlozi

Zašto se Vaš prijatelj nije pojavio?

Moguća objašnjenja, razlozi su...

...u meni

Nisam mu dovoljno važan. Da je neko drugi u pitanju, ne bi to sebi dozvolio.

...u drugima

Zaboravan je – zaboravio je na vreme.

...u situaciji ili slučaju

Pokvario mu se auto.

Atribucija: prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Kao što vidimo, događaji mogu imati vrlo različite uzroke.

Štaviše, u većini slučajeva do određene situacije dovodi *kombinacija* nekoliko uzroka.

Ipak, mnogi ljudi skloni su jednostranim objašnjenjima (npr. krivicu traže samo kod drugih umesto i kod sebe ili obrnuto).

Otpuštaju Vas iz bolnice a nije Vam nimalo bolje.

Razlozi...

...u meni

...u drugima

...u okolnostima ili slučajnosti

Otpuštaju Vas iz bolnice a nije Vam nimalo bolje.

Razlozi...

...u meni:

(na koje mogu da utičem)

- Nisam dovoljno motivisano saradivao
- Ni sam nisam verovao u svoj oporavak

(na koje slabo mogu da utičem)

- Neizlečivo sam bolestan
- Imam loše gene

...u drugima:

- Doktori ove bolnice su na lošem glasu
- Medicinsko osoblje je trebalo više da se potrudi oko mog lečenja

...u okolnostima i slučajnosti:

- Da nisam delio sobu sa još šest pacijenata, sada bih bio zdrav.
- Da je bolnica bila bolje opremljena, bio bih zalečen
- Proces oporavka nekada traje duže

Otpuštaju Vas iz bolnice a nije Vam nimalo bolje.

Razlozi...

...u meni:

(na koje mogu da utičem)

- Nisam dovoljno motivisano saradivao
- Ni sam nisam verovao u svoj oporavak

(na koje slabo mogu da utičem)

- Neizlečivo sam bolestan
- Imam loše gene

...u drugima:

- Doktori ove bolnice su na lošem glasu
- Medicinsko osoblje je trebalo više da se potrudi oko mog lečenja

...u okolnostima i slučajnosti:

- Da nisam delio sobu sa još šest pacijenata, sada bih bio zdrav.
- Da je bolnica bila bolje opremljena, bio bih zalečen
- Proces oporavka nekada traje duže

Opres: jednostrana objašnjenja!

Otpuštaju Vas iz bolnice a nije Vam nimalo bolje.

Razmislite sada o odmerenijim objašnjenjima koja uključuju više uzroka (kombinacija: druge osobe, situacija i Vi)

???

???

???

Otpuštaju Vas iz bolnice a nije Vam nimalo bolje.

Razmislite sada o odmerenijim objašnjenjima koja uključuju više uzroka (kombinacija: druge osobe, situacija i Vi)

- “Medicinsko osoblje je imalo malo vremena za mene. S druge strane, mogao sam tražiti više podrške i češće ići na grupne sastanke. Lečenje bi tada možda bilo uspešnije.”
- “Možda je trebalo da budem strpljiviji u vezi procesa lečenja. Sigurno mi se u budućnosti od strane kompetentnih terapeuta može pomoći.”

Posledice određenih stilova atribucije kod nepovoljnih događaja!

Da si bolje igrao, protivnički tim ne bi dao go.

Pripisivanje krivice sebi

(npr. “To je bila moja greška! Moram se izviniti mojim navijačima!”)

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Drugim ljudima/okolnostima

(npr. “To je greška golmana!”; “U fudbalu je sve moguće, lopta je okrugla.”)

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Posledice određenih stilova atribucije kod nepovoljnih događaja!

Da si bolje igrao, protivnički tim ne bi dao go.

Pripisivanje krivice sebi

(npr. “To je bila moja greška! Moram se izviniti mojim navijačima!”)

Nedostatak: smanjenje samopouzdanja smanjeno samopouzdanje

Prednost: plemenito i viteški jer se preuzima odgovornost na sebeizgledaš plemenit i hrabar jer preuzimaš odgovornost

Drugim ljudima/okolnostima

(npr. “To je greška golmana!”; “U fudbalu je sve moguće, lopta je okrugla.”)

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Posledice određenih stilova atribucije kod nepovoljnih događaja!

Da si bolje igrao, protivnički tim ne bi dao go.

Pripisivanje krivice sebi

(npr. "To je bila moja greška! Moram se izviniti mojim navijačima!")

Nedostatak: smanjenje samopouzdanja smanjeno samopouzdanje

Prednost: plemenito i viteški jer se preuzima odgovornost na sebeizgledaš plemenit i hrabar jer preuzimaš odgovornost

Drugim ljudima/okolnostima

(npr. "To je greška golmana!"; "U fudbalu je sve moguće, lopta je okrugla.")

Nedostatak: prebacivanje krivice na drugog je ružan čin

Prednost: samopuzdanje nije ugroženo

Posledice određenih stilova atribucije kod nepovoljnih događaja!

Da si bolje igrao, protivnički tim ne bi dao go.

Odmjereniji odgovori (npr. kombinacija utjecaja same osobe, drugih ljudi, situacije) nude višestruka objašnjenja:

???

???

???

Posledice određenih stilova atribucije kod nepovoljnih događaja!

Da si bolje igrao, protivnički tim ne bi dao go.

Odmjereniji odgovori (npr. kombinacija utjecaja same osobe, drugih ljudi, situacije) nude višestruka objašnjenja:

“Igrao sam loše, nisam trenutno u formi ali ću to sigurno popraviti.”

“Ipak, sprečio sam neke od njihovih najvećih šansi za gol.”

“Sledeći put ću igrati bolje, i moji suigrači također. Nadam se da ćemo tako doći do pobjede.”

Posledice određenih stilova atribucije kod povoljnih događaja!

Pripisivanje zasluga sebi

(npr. "Kao što ste sami rekli, izuzetno sam talentovan.")

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Drugim osobama/ okolnostima

(npr. "Sve dugujem mojim učiteljima i mojim roditeljima.")

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Posledice određenih stilova atribucije kod povoljnih događaja!

Pripisivanje zasluga sebi

(npr. "Kao što ste sami rekli, izuzetno sam talentovan.")

Nedostatak: samohvalisanje je ružan činohvala se smatra arogantnom

Prednost: povećanje samopouzdanja

Drugim osobama/ okolnostima

(npr. "Sve dugujem mojim učiteljima i mojim roditeljima.")

Nedostatak: ???

Prednost: ???

Posledice određenih stilova atribucije kod povoljnih događaja!

Pripisivanje zasluga sebi

(npr. "Kao što ste sami rekli, izuzetno sam talentovan.")

Nedostatak: samohvalisanje je ružan činohvala se smatra arogantnom

Prednost: povećanje samopouzdanja

Drugim osobama/ okolnostima

(npr. "Sve dugujem mojim učiteljima i mojim roditeljima.")

Nedostatak: samopouzdanje se ne povećava opouzdanje se nije povećalo

Prednost: ostavlja se utisak skromnosti i društvenosti

Posledice određenih stilova atribucije kod povoljnih događaja!

Odmerenija objašnjenja koja uključuju više uzroka (npr. kombinacija drugih osoba, okolnosti i lične odgovornosti):

???

???

???

Posledice određenih stilova atribucije kod povoljnih događaja!

Odmerenija objašnjenja koja uključuju više uzroka (npr. kombinacija drugih osoba, okolnosti i lične odgovornosti):

“Veoma sam ponosan na svoje postignuće, ali zahvalnost dugujem I Mojim saradnicima i mojim roditeljima.”

“Tomas Edison je jednom rekao: Genija čini 1% nadahnuća i 99% rada! Ja verujem da sreća prati one koji se se trude.”

Zašto mi ovo radimo?

Istraživanja pokazuju da mnogi ljudi s **depresijom** (ali ne svi!):

- Razloge za neuspeh traže samo kod sebe
- Uspeh pripisuju povoljnim okolnostima/sreći a ne sebi

Ovakva atribucija može dovesti do niskog samopoštovanja!

Zašto mi ovo radimo?

Istraživanja pokazuju da mnogi (ali ne svi!) ljudi sa **sumanutim idejama**:

- Razloge za sopstvene neuspehe ili nepovoljne događaje često traže kod drugih
- Skloni su da veruju da su kako povoljni tako i nepovoljni događaji izvan njihove kontrole

Naročito prvo navedeni stil može dovesti do problema u međuljudskim odnosima!

Kako jednostrana objašnjenja pomažu pogrešnim tumačenjima tokom psihoze – primeri

Događaj	Tumačenje u psihozi	Druga objašnjenja
Ljudi se smeju dok govorite.	Ismevaju Vas.	Čista slučajnost - neko je istovremeno ispričao vic.
Ugojili ste se.	Štedljivi doktor Vam je prepisao jeftin lek.	Možda sporedni efekat leka, ali tkđ. i fizička neaktivnost i loša ishrana mogu biti razlog tome.
Guma na Vašem biciklu se ispumpala.	Neko je namerno probušio: drugi put će učiniti nešto još gore.	Zaboravili ste da napumpate gume; prešli ste preko eksera a da niste primetili.

Može li neko ukratko da doda svoje lično iskustvo?

Stil pripisivanja (atribucije)

Cilj današnjeg treninga:

- Razmotriti moguće uzroke nekog događaja
- Ne odlučivati se prebrzo za objašnjenje
- Raspravljati o poslasticama određenog stila pripisivanja (atribucije)

U svakodnevnom životu trebalo bi biti što je moguće realniji:

Nisu uvek drugi krivi za naše nedaće – kao što ni mi nismo uvek krivi kada nam nešto ne ide kako treba.

Prodavac Vam je vratio sav novac kad ste došli da reklamirate da je roba oštećena.

Šta je prodavca navelo da Vam nadoknadi puni iznos cene?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Kad ste ušli u prostoriju, svi su se ućutali.

Šta je moglo prouzrokovati da se ljudi ućute?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Neko je rekao da ne izgledate dobro.

Šta je navelo tu osobu da ovo kaže?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Pali ste na ispitu.

Zašto ste pali na ispitu?

Šta je glavni razlog ovaj događaj?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

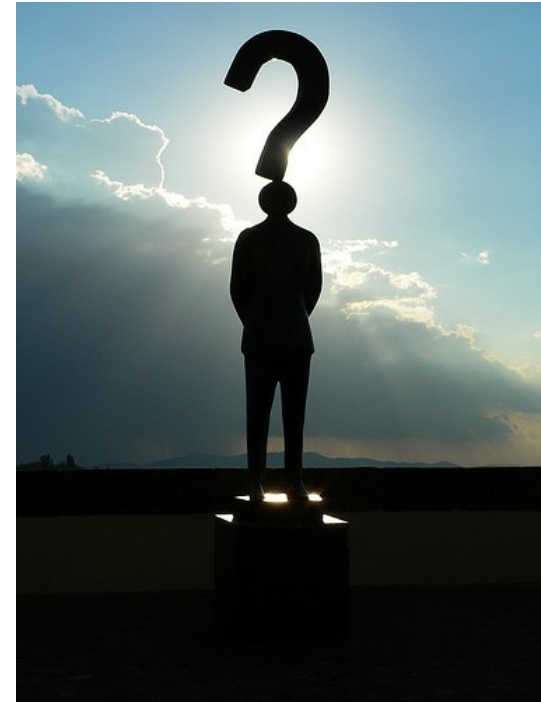
Iznesite svoje sopstvene primere!

Šta je moglo da dovede do date situacije?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Unutrašnji glas Vam kaže da ništa ne vredite.

Mogućnosti pripisivanja...

...samom sebi

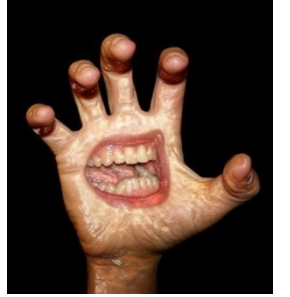
...drugim ljudima

...okolnostima ili slučaju

Unutrašnji glas Vam kaže da ništa ne vredite.

Mogućnosti pripisivanja...

...samom sebi:

- “Nažalost, stalno krivim sebe. Kao da podsvesno mrzim sebe.”
- “Gubim razum. Poludeću.”
- “Izgleda *kao da neko drugi* misli. Ali znam da su to moje vlastite misli.”

...drugim ljudima:

- “Nešto mi je ubačeno u mozak...”
- “Ne znam kako, ali neko drugi je preuzeo kontrolu nad mojim mislima .”

...okolnostima ili slučaju:

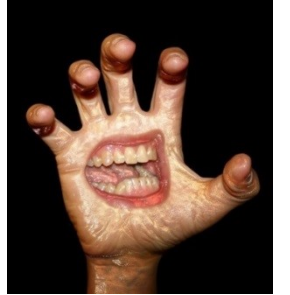
- “Pod stresom sam ovih dana. Zato sve doživljavam intenzivnije, uključujući i moje misli.”
- “Zvoni mi u ušima jer sam slušao glasnu muziku.”

Unutrašnji glas Vam kaže da ništa ne vredite.

U psihozi: unutrašnji glas se povezuje sa drugim osobama/silama:

- “Nešto mi je ubačeno u mozak.”
- “Ne znam kako, ali neko je preuzeo kontrolu nad mojim mislima.”

Čuti glasove

Sopstvene misli ili spoljni uticaj?

Za i protiv

Spoljni uticaj/dejstvo?	Postoje li možda druga objašnjenja?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Nasuprot tome, moje misli su nečujne!”</p>	<p>???</p>
<p>“Ovim mislima se ne može upravljati. Kad im se suprostavim, postaje još gore. To dokazuje da mi neko želi zlo.”</p>	<p>???</p>
<p>“Ovo su zle misli koje ja nikad ne bih mogao imati. Nikoga ne bih mogao da povredim, a ipak stalno imam te agresivne misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Sopstvene misli ili spoljni uticaj?

Za i protiv

Spoljni uticaj/dejstvo?	Postoje li možda druga objašnjenja?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Nasuprot tome, moje misli su nečujne!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oko 15-20% zdravih osoba povremeno čuje glasove. • Intenzivne misli su ponekad gotovo čujne (npr. brige; pri čitanju pisma od dobrog prijatelja neki ljudi čuju i prijateljev glas).
<p>“Ovim mislima se ne može upravljati. Kad im se suprostavim, postaje još gore. To dokazuje da mi neko želi zlo.”</p>	<p>???</p>
<p>“Ovo su zle misli koje ja nikad ne bih mogao imati. Nikoga ne bih mogao da povredim, a ipak stalno imam te agresivne misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Sopstvene misli ili spoljni uticaj?

Za i protiv

Spoljni uticaj/dejstvo?	Postoje li možda druga objašnjenja?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Nasuprot tome, moje misli su nečujne!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oko 15-20% zdravih osoba povremeno čuje glasove. • Intenzivne misli su ponekad gotovo čujne (npr. brige; pri čitanju pisma od dobrog prijatelja neki ljudi čuju i prijateljev glas).
<p>“Ovim mislima se ne može upravljati. Kad im se suprostavim, postaje još gore. To dokazuje da mi neko želi zlo.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne možemo u potpunosti upravljati našim mislima - inače ne bi bilo ni pojave kreativnih ideja ni teških razmišljanja. • Ako se pokušamo suprostaviti neprijatnim mislima, one skoro automatski postaju jače. → Eksperiment: Ne mislite na broj 8... – Neće Vam uspeti! Biće u Vašim mislima više nego ikad.
<p>“Ovo su zle misli koje ja nikad ne bih mogao imati. Nikoga ne bih mogao da povredim, a ipak stalno imam te agresivne misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Sopstvene misli ili spoljni uticaj?

Za i protiv

Spoljni uticaj/dejstvo?	Postoje li možda druga objašnjenja?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Nasuprot tome, moje misli su nečujne!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oko 15-20% zdravih osoba povremeno čuje glasove. • Intenzivne misli su ponekad gotovo čujne (npr. brige; pri čitanju pisma od dobrog prijatelja neki ljudi čuju i prijateljev glas).
<p>“Ovim mislima se ne može upravljati. Kad im se suprostavim, postaje još gore. To dokazuje da mi neko želi zlo.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne možemo u potpunosti upravljati našim mislima - inače ne bi bilo ni pojave kreativnih ideja ni teških razmišljanja. • Ako se pokušamo suprostaviti neprijatnim mislima, one skoro automatski postaju jače. → Eksperiment: Ne mislite na broj 8... – Neće Vam uspeti! Biće u Vašim mislima više nego ikad.
<p>“Ovo su zle misli koje ja nikad ne bih mogao imati. Nikoga ne bih mogao da povredim, a ipak stalno imam te agresivne misli.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomisli koje protivreče našem uobičajenom razmišljanju se često javljaju. Misli ≠ Delovati: 20% stanovništva pomislilo je nekad na samoubistvo a nije to učinilo. Čak i prema ljudima koje volimo nekad osetimo agresiju (npr. neka majka prema detetu koje vrišti).

Čuti glasove

Sopstvene misli ili spoljni uticaj?

Za i protiv

Prihvatanje objašnjenja da se našim mislima upravlja sa strane više otvara pitanja nego što nudi odgovore, npr.:

- Tehnička izvodljivost?
- Kako i kad se desilo ubacivanje (implantacija)?
- Ko bi za to imao interesa, takođe, novca i vremena da Vam tako naškodi?
- Postoje jednostavniji načini da se nanese šteta. Zašto bi neko izabrao tako zahtevan način?

Prijatelj Vas je pozvao na večeru.

Šta je navelo Vašeg prijatelja da Vas pozove na večeru?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Policajac Vas zaustavlja na putu.

Šta je policajca navelo da Vas zaustavi?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Pobedili ste na kocki.

Zašto ste pobedili?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Približili ste se svom novom autu i primetili ogrebotinu na farbi.

Šta je moglo prouzrokovati ogrebotinu?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Lekar je otkrio da imate visok krvni pritisak.

Zašto imate visok krvni pritisak?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Poznanik je odbio da Vam pomogne u jednom poslu.

Šta je Vašeg poznanika navelo da Vam ne pomogne u tom poslu?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijateljica Vam je kupila poklon.

Šta je Vašu prijateljicu navelo da Vam nešto pokloni?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj Vam kaže da ste glupi.

Šta je Vašeg prijatelja navelo da Vas smatra glupim?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Kad uzmete u ruke bebu Vaših komšija, ona počinje da plače.

Zašto beba počinje da plače?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Poznanik kaže da Vas ne poštuje.

Šta je Vašeg poznanika navelo da nema poštovanja prema Vama?

Šta je glavni razlog za ovo?

Vaša ličnost?

Neka druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Razmotrite uvek više mogućnosti koje su mogle dovesti do nekog događaja (pre svega: ja lično, drugi ljudi, okolnosti).

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Razmotrite uvek više mogućnosti koje su mogle dovesti do nekog događaja (pre svega: ja lično, drugi ljudi, okolnosti).
- U svakodnevnom životu trebalo bi da se trudimo da realno procenjujemo situacije : Nisu *uvek* drugi krivi za naše nedaće – kao što ni mi nismo *uvek* krivi kada nam nešto ne ide kako treba.

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Razmotrite uvek više mogućnosti koje su mogle dovesti do nekog događaja (pre svega: ja lično, drugi ljudi, okolnosti).
- U svakodnevnom životu trebalo bi da se trudimo da realno procenjujemo situacije : Nisu *uvek* drugi krivi za naše nedaće – kao što ni mi nismo *uvek* krivi kada nam nešto ne ide kako treba.
- Najčešće više faktora doprinese nastanku nekog događaja.

Kakve to ima veze sa psihozom?

Kod mnogih (ali ne svih!) osoba sa psihozom postoji tendencija da se *složeni* događaji objašnjavaju svođenjem na jedan *jedini* uzrok. Često se drugi ljudi vide kao jedini krivci za sopstvene nevolje.

Primer: Ana često pada.

Vlastito ubeđenje: Njen ujak šalje joj ometajuće signale kroz elektrode u njenoj glavi.

Ali: Ana je pre nekog vremena imala teško zapaljenje srednjeg uva koja je dovelo do oštećenja čula za ravnotežu. Osim toga, napolju je zbog čestih kiša u poslednje vreme veoma klizavo.

Kakve to ima veze sa psihozom?

Primer za moguću odgovornost drugih osoba za naše nevolje; moraju se u svakom slučaju uzeti u obzir i drugi važni faktori.

Primer: Petar je doživeo novu epizodu psihoze!

Vlastito ubeđenje: Nova epizoda se pojavila jer su oživela loša sećanja iz detinjstva – Petar je kao dete često dobijao batine.

Ali: Ovo može predstavljati jedan uzrok, ali dolaze u obzir i drugi važni faktori: prekid uzimanja terapije, teška svađa na poslu sa posledičnim strahom da će izgubiti posao.

Hvala na pažnji!

Za trenere:

Delite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Sabine Sperber	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Shadowchaser/Schattenverfolgung
Benny-Kristin Fischer	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	various motives: soccerplayer, award ceremony/ Motive: Fußballer, Preisverleihung
Ethnocentrics	flickr	Beijing-Trading	CC	Claim (of shoes)/Schuhreklamation
Brett L.	flickr	The quiet room - 1 of 3	CC	When you enter the room everyone turns silent/ Leute verstummen beim Betreten des Raumes
Todd Rieth	flickr	Lipstick	PP	Critical look in the mirror/Kritischer Blick in den Spiegel
avdgaag	flickr	Marking	CC	Failing an exam/Sie fallen durch eine Prüfung
Heidi Wittwer	fotocommunity	schreiende Hand	PP	Screaming hand/Schreiende Hand
Erwyn van der Meer	flickr	Diner at Chateau de Violet	CC	A friend invites you for dinner (plate with food)/ Jemand lädt sie zum Essen ein (Menü)
Kambiz Kamrani	flickr	Bored Traffic Man	CC	A policeman stops a car on the street/Polizist stoppt Auto auf der Landstraße
Jochen Schmidt-Oem	fotocommunity	Zocker	PP	Win in a gamble (dice, clock, money)/ Sie gewinnen im Spiel

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
robertrazrblog	flickr	02-07-06_1728	CC	Scratch/Kratzer am Auto
haysophie	flickr	DSCN3940	CC	Taking the blood pressure/Blutdruckmessung
Katrin Ze.	fotocommunity	enttäuscht	PP	A friend refused to help you with your work/Eine Bekannte hat sich geweigert ihnen bei der Arbeit zu helfen
penmachine	flickr	Big Presents	CC	Presents/Geschenke
Simon Pais-Thomas	flickr	Stupid Me	CC	A friend says you are stupid (black/white, portrait of a man)/Jemand findet Sie dumm
valentinapowers	flickr	Cry Baby	CC	Crying baby/Schreiendes Baby
Heidi Wittwer	fotocommunity	He Du! Gewalt ist keine Lösung	CC	Respect (two fists)/Respekt (zwei Fäuste)